

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2006. május 18.*

A C-343/04. sz. ügyben,

a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezménynek (Brüsszeli Egyezmény) a Bíróság általi értelmezéséről szóló, 1971. június 3-i jegyzőkönyv értelmében benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2004. augusztus 10-én érkezett 2004. július 21-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Land Oberösterreich**

és

a **ČEZ as**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: P. Jann tanácselnök, K. Schiemann (előadó), N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues és E. Levits bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. október 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Land Oberösterreich képviseletében J. Hintermayr és C. Hadeyer Rechtsanwälte,
- a ČEZ as képviseletében W. Moringer Rechtsanwalt,
- a lengyel kormány képviseletében T. Nowakowski, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság kormánya képviseletében M. Bethell, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében A.-M. Rouchaud és W. Bogensberger, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. január 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a Dánia, Írország, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága csatlakozásáról szóló, 1978. október 9-i egyezményről (HL L 304., 1. o. és – módosított szöveg – 77. o.), a Görög Köztársaság csatlakozásáról szóló, 1982. október 25-i egyezményről (HL L 388., 1. o.), a Spanyol Királyság és a Portugál Köztársaság csatlakozásáról szóló, 1989. május 26-i egyezményről (HL L 285., 1. o.), valamint az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásáról szóló, 1996. november 29-i egyezményről (HL 1997. C 15., 1. o.) módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o., a továbbiakban: Brüsszeli Egyezmény) 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet a Land Oberösterreich és a ČEZ (a továbbiakban: ČEZ) között, a Land Oberösterreich tulajdonában levő ausztriai mezőgazdasági területeken a ČEZ által működtetett, a Cseh Köztársaság területén található temelini atomerőmű okozta környezeti ártalmak miatt folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A Brüsszeli Egyezmény

- 3 A Brüsszeli Egyezmény joghatósági szabályokról szóló II. címének Általános rendelkezések elnevezésű 1. szakaszában szereplő 2. cikkének első bekezdése az alábbiakat mondja ki:

„Ezen egyezmény rendelkezéseire is figyelemmel valamely szerződő államban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott szerződő állam bíróságai előtt perelhető.”

- 4 Az egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ha az alperes nem rendelkezik lakóhellyel valamely szerződő államban, valamennyi szerződő állam bíróságainak joghatóságát a 16. cikk alapján az adott szerződő állam joga határozza meg.”

- 5 Az egyezmény II. címének Különös joghatóságok elnevezésű 2. szakaszában szereplő 5. cikk az alábbiakat mondja ki:

„Valamely szerződő államban lakóhellyel rendelkező személy más szerződő államban perelhető:

[...]

3. jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett;

[...]”

- 6 Az egyezmény II. címének Kizárólagos joghatóságok elnevezésű 5. szakaszában szereplő 16. cikk az alábbiakat mondja ki:

„A lakóhelyre való tekintet nélkül a következő bíróságok kizárólagos joghatósággal rendelkeznek:

- 1) a) olyan eljárásokra, amelynek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog vagy ingatlan bérlete, illetve haszonbérlete, annak a szerződő államnak a bíróságai, ahol az ingatlan található;

[...]”

A nemzeti szabályozás

- 7 Az osztrák polgári törvénykönyv (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, a továbbiakban: ABGB) 364. §-ának (2) bekezdése szerint:

„Az ingatlan tulajdonosa megtilthatja a szomszéd ingatlanról származó, szennyvíz, füst, gáz, hő, szag, zaj, rezgés és más hasonló tényezők által okozott környezeti ártalmat, amennyiben az túllépi a helyben szokásos mértéket, és jelentősen akadályozza az ingatlan helyi szokásoknak megfelelő használatát. A jogcím nélküli közvetlen vízelvezetés minden körülmények között jogellenes.”

- 8 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az ezen rendelkezés alapján indított kereset egy ingatlan birtokháborításának abbahagyására, illetve megfelelő eszközökkel történő elhárítására irányul. A nemzeti joggyakorlat szerint ez birtokvédelemre irányuló keresetnek (Eigentumsfreiheitsklage) minősül, amellyel tulajdonjogi igény érvényesíthető.

- 9 Az ABGB 364. § szerint:

„Ha azonban a szomszédos telken lévő bánya vagy hatóságilag engedélyezett létesítmény okoz ilyen mértékű birtokháborítást, az ingatlan birtokosa bírósági úton csak az okozott kár megtérítését követelheti abban az esetben is, ha a kár olyan körülményekből ered, amelyeket a hatósági engedélyezési eljárásban nem vettek figyelembe.”

- 10 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az ilyen vagyoni kártérítési igény vétkességtől független, és a szomszédjog körébe tartozik.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 11 A Land Oberösterreich több olyan művelés alá vont és mezőgazdasági kísérleti terület tulajdonosa, amelyeken mezőgazdasági iskola működik. Ezek az ingatlanok mintegy 60 km-re helyezkednek el a temelini atomerőműtől, amely 2000. október 9-én kezdte meg a próbaüzemet. Az erőművet a ČEZ, egy 70%-os cseh állami tulajdonban lévő cseh energiaszolgáltató vállalat működteti a tulajdonában lévő területen.

- 12 A Land Oberösterreich, mint az említett ingatlanok tulajdonosa, úgy ítélte meg, hogy az atomerőmű működtetése nem a közhatalom gyakorlásának, hanem gazdasági magántevékenységnek minősül, amely polgári bíróság elé tartozik, és így 2001. július 31-én keresetet indított a ČEZ ellen a Landesgericht Linz (linzi tartományi bíróság) előtt.
- 13 A fellebbezés elsődlegesen arra irányult, hogy a ČEZ hagyja abba a temelini atomerőmű ionizáló sugarainak a Land Oberösterreich ingatlanaira történő kibocsátását, amennyiben az meghaladja a műszaki fejlettség jelenleg ismert szintjén üzemeltetett atomerőműtől származó mértéket. A Land Oberösterreich másodlagosan a sugárzással előidézett veszélyeztetés abbahagyását kérte, amennyiben az meghaladja a műszaki fejlettség jelenleg ismert szintjén üzemeltetett atomerőműtől származó mértéket.
- 14 A Land Oberösterreich szerint a temelini atomerőműből eredő ionizáló sugarak az ABGB 364. §-ának (2) cikke értelmében környezeti ártalomnak minősülnek. Az erőmű által a jelenlegi próbaüzem alatt okozott radioaktivitás vagy legalábbis az erőmű üzemszerű működése, még inkább hibás működése esetén a talajszennyezés veszélye meghaladja a helyben szokásos szintet, és tartósan károsítja az Land Oberösterreich tulajdonában álló ingatlanok szokásos lakhatási, oktatási és mezőgazdasági használatát. Ennélfogva fennállnak az abbahagyásra kötelezés – adott esetben megelőzés – iránti kereset feltételei.
- 15 A ČEZ szerint az osztrák bíróságoknak nincsen joghatósága az ügyben, és többek között arra hivatkozott, hogy a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontja nem alkalmazható a birtokháborítás megszüntetése iránti keresetekre. Az ilyen kereset ugyanis kártérítési jellegű, így az egyezmény 5. cikkének (3) bekezdése hatálya alá tartozik. A ČEZ ezenkívül úgy ítéli meg, hogy ha őt egy osztrák bíróság jogsértés abbahagyására szólítaná fel, az a nemzetközi jogot sértő beavatkozást jelentene a Cseh Köztársaság területi és állami szuverenitásába, és nem lehetne ez utóbbi területén végrehajtani.

- 16 2002. április 17-i ítéletével a Landesgericht Linz kimondta, hogy nem rendelkezik joghatósággal a Land Oberösterreich által indított kereset tekintetében. Az Oberlandesgericht Linz a fellebbezésről 2003. szeptember 19-én hozott ítéletével hatályon kívül helyezte ezt a határozatot, és kimondta, hogy az osztrák bíróságok a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontja alapján joghatósággal rendelkeznek az ilyen ügyekben.
- 17 Az Oberster Gerichtshof az ítélettel szemben kezdeményezett felülvizsgálati eljárás során rámutatott arra, hogy az iratokból nem állapítható meg, hogy a temelini atomerőmű megkapta-e az ABGB 364. §-ában említett hatósági engedélyt.
- 18 Ez utóbbi bíróság szerint továbbá a Bíróság ítélkezési gyakorlata alapján nem lehet teljes bizonyossággal eldönteni, hogy az ABGB 364. §-a alapján indított kereset a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának, vagy 5. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozik.
- 19 E körülmények között az Oberster Gerichtshof úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni [a Brüsszeli] egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő »eljárások, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog« fordulatot, mint ami magában foglalja azokat a (megelőző) eljárásokat is, amelyeket egy szomszédos államban – amely nem tagja az Európai Uniónak – elhelyezkedő ingatlanról eredő és a felperes ingatlanát érintő környezeti ártalmak (a konkrét ügyben egy csehországi atomerőműből kiinduló ionizáló sugárzás) megtiltása érdekében az [ABGB] 364. §-ának (2) bekezdése alapján indítanak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 20 A kérdést előterjesztő bíróság kérdése arra irányul, hogy úgy kell-e a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontját értelmezni, hogy e rendelkezés értelmében az „eljárások, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog” körébe tartozik-e az olyan kereset, mint amelyet az alapügyben az ABGB 364. §-ának (2) bekezdése alapján indítottak, és amely a felperes tulajdonában álló ingatlanokat károsító vagy veszélyeztető, az ingatlanok fekvése szerinti állam szomszédos államának területén található atomerőmű ionizáló sugarai által keltett környezeti ártalmak megszüntetésére irányul.

Előzetes megfontolások

- 21 Bevezetésképpen meg kell jegyezni, hogy bár a Cseh Köztársaság nem volt a Brüsszeli Egyezményben részes fél abban az időpontban, amikor a Land Oberösterreich az osztrák bíróságokhoz fordult, így az alapeljárás alperese ebben az időpontban nem rendelkezett lakóhellyel valamely szerződő állam területén, ez a körülmény az egyezmény 4. cikke (1) bekezdésének kifejezett rendelkezéséből következően nem akadályozza a 16. cikk esetleges alkalmazását.
- 22 Másfelől emlékeztetni kell arra, hogy a Brüsszeli Egyezményt az 1. cikkének (1) bekezdése szerint az eljáró bíróságtól függetlenül „polgári és kereskedelmi ügyekben” kell alkalmazni, de „nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre”. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint „a polgári és kereskedelmi ügyek” meghatározást önálló fogalomként, az egyezmény céljára és felépítésére, valamint a nemzeti jogrendszerek összességéből következő alapelvekre hivatkozással kell értelmezni. A Brüsszeli Egyezmény hatályát így elsősorban a felek közötti jogviszonyok jellege vagy a jogvita tárgya alapján kell megállapítani (lásd különösen a 814/79. sz. Rüffer-ügyben 1980. december 16-án hozott ítélet [EBHT 1980., 3807. o.] 7. és 14. pontját).

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság, amelynek feladata megvizsgálni és a Bíróság ítélkezési gyakorlata figyelembe vételével eldönteni, hogy alkalmazható-e a Brüsszeli Egyezmény egy olyan jogvitában, mint amelyben eljár, nem kérte a Bíróságtól az Egyezmény 1. cikkének értelmezését. Tekintettel erre a körülményre és az előterjesztett kérdésre adott, alább következő válaszra, nem szükséges ezen rendelkezés hatályával foglalkozni.

A Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezéséről

- 24 Mint az a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjából következik, annak a szerződő államnak a bíróságai, ahol az ingatlan található, kizárólagos joghatósággal rendelkeznek azokra az eljárásokra, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog.
- 25 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a szerződő államoknak és az érintett személyeknek a Brüsszeli Egyezményből eredő jogai és kötelezettségei egyenlőségének és egységességének lehető legteljesebb biztosítása érdekében a közösségi jogban önállóan meghatározni az „eljárások, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog” fogalmát (lásd különösen a C-115/88. sz., Reichert és Kockler ügyben 1990. január 10-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-27. o.] 8. pontját).
- 26 Ugyanezen ítélkezési gyakorlat szerint a 16. cikk és különösen (1) bekezdésének a) pontja mint az egyezmény általános joghatósági szabályai alóli kivétel nem értelmezhető a céljához képest kiterjesztő módon (lásd különösen a C-73/04. sz. Klein-ügyben 2005. október 13-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-8667. o.] 15. pontját és a hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 27 A Brüsszeli Egyezmény ugyanis a 4. cikke (1) bekezdésében foglalt azon általános szabály alól kivételt teremtve, miszerint ha az alperes nem rendelkezik lakóhellyel valamely szerződő államban, valamennyi szerződő állam bíróságainak joghatóságát az adott szerződő állam joga határozza meg, a 16. cikk (1) bekezdésének a) pontjában az olyan eljárásokra, amelynek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog vagy ingatlan bérlete, illetve haszonbérlete, azon szerződő államnak bíróságainak kizárólagos joghatóságát írja elő, ahol az ingatlan található (a fent hivatkozott Klein-ítélet 14. pontja).” Másfelől az említett 16. cikk rendelkezéseiből az következik, hogy a felek nem élhetnek azzal az egyébként rendelkezésükre álló lehetőséggel, hogy a bíróságot megválasszák, és hogy egyes esetekben olyan bíróság elé kerül a perük, amely egyiküknek sem a lakóhely szerinti bírósága (lásd többek között a fent hivatkozott Reichert és Kockler ügyben hozott ítélet 9. pontját).
- 28 Ami a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontját illeti, a Brüsszeli Egyezményről szóló Jenard-jelentés (HL 1979. C 59., 1. o.) és a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint is elsősorban az indokolja azon szerződő államnak bíróságainak kizárólagos joghatóságát, ahol az ingatlan található, hogy az ingatlan fekvése szerinti bírósága legalkalmasabb arra, hogy döntsön olyan jogvitákban, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog vagy ingatlan bérlete, illetve haszonbérlete (lásd a 73/77. sz. Sanders-ügyben 1977. december 14-én hozott ítélet [EBHT 1977., 2383. o.] 11. és 12. pontját).
- 29 Olyan jogvitákat ugyanis, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog, általában az ingatlan fekvése szerinti állam szabályai szerint kell eldönteni, és mivel az ilyen ügyekben felmerülő vitáknál gyakran van szükség olyan ellenőrzésekre, vizsgálatokra és szakértői véleményekre, amelyeket a helyszínen kell lefolytatni, így az, hogy az ingatlan fekvése szerinti bíróság – amely a földrajzi közelség folytán a legkedvezőbb helyzetben van ahhoz, hogy a megfelelően tájékozódjék a tényállásról – kizárólagos joghatósággal rendelkezzen, a gondos igazságszolgáltatás követelményének tesz eleget (lásd különösen a fent hivatkozott Sanders-ítélet 13. pontját és Reichert és Kockler ügyben hozott ítélet 10. pontját).
- 30 Ezekre az értelmezési elvekre tekintettel döntött úgy a Bíróság, hogy a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon

szerződő államnak bíróságainak kizárólagos joghatósága, ahol az ingatlan található, nem terjed ki valamennyi olyan keresetre, amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog, hanem ezek közül csak azokra, amelyek az Egyezmény hatálya alá tartoznak, és valamely ingatlan területének, állagának, tulajdonának, birtokának, vagy az ingatlanon más dologi jog fennállásának megállapítására valamint arra irányulnak, hogy biztosítsák a jogosultakat jogcímük alapján megillető előjogokat (a fent hivatkozott Reichert és Kockler ügyben hozott ítélet 11. pontja).

31 Mint a ČEZ, az Egyesült Királyság és az Európai Közösségek Bizottsága jogosan előadják, a birtokháborítás abbahagyására irányuló – adott esetben megelőző jellegű – kereset, mint amelyet az alapeljárás során benyújtottak, nem tartozik az előző pontban meghatározott keresetek csoportjába.

32 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a fent említett Jenard-jelentés (1. o., 34. és 35.) hangsúlyozza, hogy egy olyan joghatósági szabály, mint a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt szabály, amely „a kereset tárgyán alapul”, „olyan viták” esetében alkalmazandó, „amelyek tárgya ingatlanon fennálló dologi jog”.

33 A Dán Királyságnak, Írországnak és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a Brüsszeli Egyezményhez való csatlakozásáról szóló egyezményre vonatkozó Schlosser-jelentés (HL 1979. C 59., 71. o., 163. pont) e tekintetben kiemeli, hogy a jelentést összeállító bizottság szakértői számára nyilvánvalónak tűnt annak megállapítása, hogy a dologi jogok megsértésére vagy ingatlanokon okozott károokra alapított kártérítési keresetek nem tartoznak az Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának hatálya alá, mivel ebben az összefüggésben a dologi jog – leggyakrabban a tulajdonjog – fennállása és tartalma mellékes.

- 34 A birtokháborítás abbahagyására irányuló – adott esetben megelőző jellegű – kereseteknek, mint amilyen az alapügyben is szerepel, sem ingatlanon fennálló dologi jog a tárgya. Jóllehet az ilyen kereset valamely ingatlanon fennálló dologi jog megsértésén alapszik, ám ebben az összefüggésben csak másodlagos jelentősége van a jog dologi természetének és annak a körülménynek, hogy ingatlanon áll fenn. Mint a ČEZ és a Bizottság is hangsúlyozták, a szóban forgó jog dologi természete és az a körülmény, hogy ez a jog ingatlanon áll fenn, nem befolyásolja döntően az alapeljárás alakulását, ez ugyanis nem különbözött volna lényegesen a mostanitól abban az esetben sem, ha más természetű – például testi épséghez vagy ingóságához való jog – lett volna az a jog, amely az állított környezeti ártalmakkal szemben védelmet igényel. Az ilyen keresetek, éppen mint amilyen az alapügyben benyújtott kereset, lényegében arra irányulnak, hogy ha valaki főként azért, hogy nem felel meg műszaki fejlettség ismert szintjének, ténylegesen vagy lehetségesen megsért valamely jogot, akkor szólítsák fel ezen tevékenysége abbahagyására.
- 35 Ki kell emelni azt is, hogy a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdése a) pontjának alapjául szolgáló gondos igazságszolgáltatás szempontjai, ahogyan a jelen ítélet 29. pontjában kifejtésre kerültek, nem alkalmazhatóak a birtokháborítás abbahagyására irányuló – adott esetben megelőző jellegű – kereset esetében, mint amelyet az alapeljárás során benyújtottak, és ennél fogva nem mond ellent ezeknek az, hogy az ilyenfajta kereset nem esik ezen rendelkezés hatálya alá.
- 36 Egyrészt ha ugyanis két olyan ingatlanról van szó, mint a jelen ügyben, amelyek két különböző állam területén helyezkednek el, nem feltételezhető, hogy inkább az egyik, semmint a másik állam szabályai szerint kellene általában dönteni egy olyan keresetről, mint amilyen a kérdést előterjesztő bírósághoz fordultak.
- 37 E tekintetben az AGBG 364. cikkének (2) bekezdése, amely szerint az olyan birtokháborítás abbahagyását lehet elrendelni, amelyet valamely „szomszéd” okoz, és amely „túllépi a helyben szokásos mértéket és jelentősen akadályozza az ingatlan helyi szokásoknak megfelelő használatát”, rávilágít arra, hogy az ilyen jellegű keresetnél általában figyelembe kell venni az érintett ingatlanok helyére vonatkozó

sajátos feltételeket. Ezért nehezen feltételezhető, hogy egy ilyenfajta rendelkezés abban az esetben is kizárólagosságot ír elő, ha a két szóban forgó ingatlan közötti távolság talán éppen azt eredményezi, hogy eltérő helyi feltételek vonatkoznak rájuk.

38 Másrészt egy olyan kereset vizsgálatánál, mint amelyet az alapügyben benyújtottak, nem szükséges mérlegelni azokat a tényeket, amelyek az érintett két ingatlan közül csak az egyik helyére jellemzőek, és amelyek alapján a két érintett állam egyikének joghatósága igazolható, kizárva a másik állam bíróságainak joghatóságát. A Bíróság így a 21/76. sz., Bier kontra Mines de Potasse d'Alsace ügyben 1976. november 30-án hozott ítélet [EBHT 1976., 1735. o.] 15. és 17. pontjában, az egyik szerződő állam területén fekvő ingatlanon, egy folyónak a másik tagállamban működő üzemből eredő szennyezésével okozott anyagi kárral kapcsolatos kárfelelősség megállapítása iránti kereset ügyében úgy határozott, hogy mind az okozati esemény helye, nem kevésbé pedig a kár megtestesülésének helye, a körülményektől függően egyaránt szolgálhat különösen hasznos jelzéssel a bizonyítás és a per lefolytatása szempontjából.

39 Mint az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből következik, a Land Oberösterreichnek az alapeljárásban indított keresete annak megállapítására irányul, hogy a temelini atomerőműből eredő ionizáló sugárzás kibocsátása vagy annak veszélye meghaladja-e azt a mértéket, amely a műszaki fejlettség jelenleg ismert szintjén egy atomerőmű működésénél szokásos. Mint a ČEZ, az Egyesült Királyság és az Európai Közösségek Bizottsága jogosan előadták, ennek megítélése nyilvánvalóan vizsgálatokat igényel, amelyeket jórészt az említett erőmű helyén kell lefolytatni.

40 Figyelembe véve mindezeket a szempontokat, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Brüsszeli Egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy nem tartozik e rendelkezés

hatálya alá az olyan kereset, mint amelyet az alapügyben az ABGB 364. §-ának (2) bekezdése alapján indítottak, és amely a felperes tulajdonában álló ingatlanokat károsító vagy veszélyeztető, az ingatlanok fekvése szerinti állam szomszédos államának területén található atomerőmű ionizáló sugarai által keltett környezeti ártalmak megszüntetésére irányul.

A költségekről

- 41 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján, a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A legutóbb az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozásáról szóló, 1996. november 29-i egyezményvel módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény 16. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy nem tartozik e rendelkezés hatálya alá az olyan kereset, mint amelyet az alapügyben az osztrák polgári törvénykönyv (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch) 364. §-ának (2) bekezdése alapján indítottak, és amely a felperes tulajdonában álló ingatlanokat károsító vagy veszélyeztető, az ingatlanok fekvése szerinti állam szomszédos államának területén található atomerőmű ionizáló sugarai által keltett környezeti ártalmak megszüntetésére irányul.

Aláírások